

1900-11-17

þÿ š Á ® Ä . ° ± 1 š Í À Á ¿ Â

þÿ • Á µ Å ½ . Ä ¹ ² ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± Coop 2002

Library of Neapolis Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/7891>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΚΡΗΤΗ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΣ

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΑΙ Ο ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ - Ο ΔΙΜΗΝ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΑΙ Ο ΔΙΜΗΝ ΤΗΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ.

Γενικά → Αχχίω
Κύπρος + Κρήτη
Διμ. έργα
• Σιδηροδρομος
• Λιμνισμός

Ανωκοσία
Αμμόχωστος
Λιμνισμός
Κερύνεια ✓

ΔΙΑΦΟΡΑ
ΦΑΕ ΗΜ' ΑΛΩ

Ειδοποιήσις τις, δημοσιευθεῖσα ἐν τῇ «Νέῃ Ἡμέρᾳ» ἐκ μέρους τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως, δι' ἧς τίθεται εἰς μεθοδοσίαν ἡ κατασκευὴ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς καὶ λιμένος ἐν Κρήτῃ, μᾶς δίδει ἀφορμὴν νὰ ἀπανέλθωμεν καὶ πάλιν εἰς τὸ θέμα, ὅπερ οὐ πρό πολλοῦ ἐπιχειρηθεῖ ἢ «Ἀλλήθαι» ἐν σειρά παραποτάτων ἀρθρῶν.

Τὰ ἀρθρα ἐκεῖνα ἔθεταν εἰς ἀντιπαράβολὴν τὴν διοίκησιν ἑκατέρας τῶν νήσων, ἐξηγᾶζον δὲ λεπτομερῶς, τί ἀπαιτεῖται ἐν διαστήματι ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μόνον ἔτους ἡ Κρητικὴ κυβέρνησις, ἵπενταίντων ὑπὸ τῆς Κυπριακῆς ἐντὸς ἐπιδημίας διαπραχθέντων.

Καὶ πηρὶ λατὴν ἐν ἀντιπαράβολῃ πρό τῆς ἀντιγνώσκου ἀπαντᾶς οἱ κλάδοι τῆς διοικήσεως ἑκατέρας, ἡ δικαιοσύνη, ἡ ἀστυνομία, ἡ παιδεία, τὰ δημόσια ἔργα, σὺν ἀπεδαινεῖ. ὃ ἄννοεῖται ἡ σύγκρισις πρὸς τὴν τῆς πεπολιτισμένης ἀγγλικῆς διοικήσεως, οὐδ' ἀνεδεικνύετο εὐαργετικώτερος τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Πρίγκιπος Γεωργίου ὁ Σίρ Οὐίλλιαμ Χάιηης Σμιθ, ἢ καὶ αὐτὸς ὁ κ. Τσάμπερλαιν, μὴ ὅλον τὸ ὑπὲρ τῆς εὐπραγίας τῆς Νήσου θερμὸν αὐτοῦ «διαφέρον».

Παρήλθον ἕκτοτε χρονικὸν τι διάστημα, ὅπερ ἀρῆκε μὲν, ὡς συνήθως, νὰ διαρρεύσῃ ἀχρησιμοποίητον ἡ Κυπριακὴ Κυβέρνησις, ἐπωφελήθη ὅμως φιλαργύρως ἡ Κρητικὴ. Ὡστε τῶρα οὐδὲ σύγκρισις εἶνε κλέον δυνατὴ μετὰ τῶν δύο διοικήσεων, ἀν θέλωμεν δὲ καὶ πάλιν παραλλήλως τὰ δύο ἀγαπητὰ ὀνόματα καὶ τὰς δύο διοικήσεις, τὴν Ἀγγλικὴν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν, κρῖνομεν τοῦτο διὰ τὴν σύμπτωσιν τῆς αὐτοχρόνου κατασκευῆς ἐν ἑκατέρᾳ τῶν αὐτῶν δημοσίων ἔργων καὶ διὰ νὰ λάβωμεν καὶ πάλιν ἀφορμὴν νὰ μακαρίσωμεν τὴν ἡρωϊκὴν μεγαλόνησον καὶ νὰ οἰκτείρωμεν ἡμᾶς αὐτούς!

Ἐκ τῶν πρώτων μελημάτων τοῦ Ἑλληνοῦ Ἡγεμονόπαιδος, ἅμα κατελθόντος εἰς Κρήτην μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως, ὑπῆρξεν ἡ σύνθεσις τῶν διαφόρων τῆς Κρήτης πόλεων διασιδηροδρομικῆς γραμμῆς καὶ τὸ μέλημα τοῦτο τοῦ Πρίγκηπος πραγματοποιεῖται σήμερον.

Ἡ Κρητικὴ Πολιτεία θέτει εἰς πρῶτον τὴν κατασκευὴν σιδηροδρομικῆς γραμμῆς 300 ὄλων χιλιομέτρων, ἐνοῦσθαι πρὸς ἀλλήλας τὰς διαφόρους Κρητικὰς πόλεις καὶ διερχομένης δια τῆς ἐπαρχίας Ἡρακλείου καὶ τῆς Μεσσαράς. Ἡ κατασκευὴ ἀρχεῖται ἀπὸ τοῦ προσεχούτος Ἀπριλίου, μετ' οὗ πολὺ δὲ θὰ ἀνατελεθῶσι διὰ τὴν διατρέξιν κατ' ὄλον

αὐτῆς τὸ μῆκος τὴν ἡρωϊκὴν μεγαλόνησον καὶ ναυαυμάζω ἀπὸ τοῦ σιδηροδρομικοῦ βιγονίου τὰ τοπία καὶ τὰ ἀπείρητα κρυψύγεια, ὅπου οὐ πρὸ πολλοῦ δὲν ἀπετόλμων νὰ εἰσδύσωσιν οὐδ' αὐτοὶ οἱ στρατοὶ τῆς ἠνωμένης Εὐρώπης διὰ τὸν φόβον τοῦ Κρητικοῦ πυροβόλου!

Μετὰ τοῦ σιδηροδρόμου θὰ ἀρχίσῃ καὶ ἡ κατασκευὴ τοῦ λιμένος τοῦ Ἡρακλείου καὶ οὕτω νέα ζωὴ καὶ νέα κίνησις θὰ χυθῆ εἰς τὴν ἐπὶ τοσοῦτον εὐχαικωρηθεῖσαν Νῆσον.

Διὰ τὰ ὄντως μεγάλα ταῦτα ἔργα δὲν ἀπετήθησαν οὔτε πολυχρόνιοι μελέται, οὔτε καταμετρήσεις ἀπανκιλημέναι, οὔτε νομοσχέδια ἀλλεπάλληλα, ἀλλ' ἤρκεσε μία σύσκεψις τοῦ Ἡγεμόνος μετὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ μία εἰδοποίησις, δι' ἧς ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις ὄσχεται προοπορίας διὰ τὰ ἔργα.

Καὶ θὰ σπαύσωσιν, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν, οἱ κεφαλαιοῦχοι καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν θὰ πλημμυρίσῃ ἐκ τῶν πολλῶν προτάσεων, τῶν μὲν ἀπωρελεστέρων τῶν δέ.

Καὶ ἐνταῦθα ἀπὸ τῆς Ἀγγλικῆς κατοχῆς ἤρχισεν νὰ γίνεταί λόγος περὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου καὶ λιμένος ἐν Ἀρμολιάταις, ἐδέησεν ὅμως νὰ διαρρυσώσωσιν εἴκοσιν ὄλα ἔτη, πρὶν ἢ ἡ ἰδέα ἀριμάσῃ καὶ θεωρῆται πιθανὴ ἢ ἐκτέλεσις αὐτῆς, διότι ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις, ὡς εὐραῖος τοκογλύφος, ἐσκέπτετο, πῶς ἦτο δυνατόν ἐκ τῆς κατασκευῆς τοῦ ἔργου νὰ ἀφελθῆ αὐτὴ ὅσον τὸ

δυνατόν περισσότερο. Διότι περί τούτου
ἀκριβῶς ἐπρόκειτο, δὲν ἐφρόντιζε δὲ,
ὡς ἡ Κρητικὴ, περὶ τῆς εὐημερίας μόνον
καὶ προαγωγῆς τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Νήσου.
Καὶ ὅταν ἐπείσθη ἐκ τῶν πολυχρονίων
μελετῶν, ὅτι τὸ ἔργον δὲν θὰ συνέφε-
ρην, ὡς ἐπιχειρήσις, εὐδελχῆ τέλος νὰ
δανείσῃ μὲ καλὸν τόκον τὰ χρήματα μὲ
πλήρη ἐννοεῖται, ἀσφάλειαν τῶν τόκων
καὶ τῶν κεφαλαίων αὐτῆς, ἀφιερουμέ-
νου πρὸς τοῦτο εἰδικοῦ ποσοῦ ἐκ τῶν
χρημάτων τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

Καὶ αὐτὸ λέγεται κυβερνητικὴ φρον-
τὶς καὶ ὑπουργικὸν « διαφέρειον! ».

Ἄλλὰ καὶ ἐπὶ τοιοῦτους δρους, ὁ σι-
δηροδρόμος, καὶ ἂν στρωθῆ, θ' ἀποτε-
λέσῃ παραδειαν σιδηροδρόμου, — ἀφοῦ
θὰ ἔχη 40 μόνον χιλιομέτρων μήκος —
καὶ ἀφοῦ τὸ ἔργον τοῦτο θὰ γείνη διὰ
τῆς καταδικῆς ὀλοκλήρου πόλεως — τῆς
Λαρνακῆς — διότι ἡ μέχρις αὐτῆς προέ-
κτασις τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς δὲν
παρέχει, φαίνεται, ἐπαρκεῖς ἐλπίδας,
ὅτι θ' ἀποβῆ προσοδοφόρος, ὅτι δηλ. θὰ
καλύπτῃ τὰς δαπάνας τῆς, πράγμα, ὅπερ

πρὸ παντὸς ἀνδιαφέρει τὸν Ὑπουργόν,
ὁ ὅποιος δὲν ἐπαυσε κατα βιάος νὰ εἶ-
νε ὁ παλαιὸς βιομηχανὸς καὶ κερδο-
σκόπος τῆς Βιρμιγγάμης!

Τὰ αὐτὰ δύναται τις νὰ εἴπῃ καὶ
περὶ τοῦ πολυθρηλήτου λιμένος τῆς
Ἀμμοχώστου, ὅστις ἔφαγε μέχρι τοῦδε
ἀρκετὰς χιλιάδας εἰς τὰς ἐπανειλημέ-
νας καταμετρήσεις καὶ ὅστις ὑπόσχεται
πολὺ περισσότερας ἀκόμη νὰ φάγῃ, πρὶν
ἢ καταστῆ καὶ πράγματι λιμὴν καὶ ἐπα-
ναφέρει τὴν Ἀμμοχώστον εἰς τὴν « πα-
λαιάν αὐτῆς εὐκλειαν! ».

Τὰς ὀδυνῆράς ταύτας σκέψεις μὰς
ἐκάνεραν εἰς τὸν νοῦν ἡ εἰδοποίησις
τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀκοντος
παρεβάλαμεν καὶ πάλιν τὰ 300 χιλίο-
μετρα τῆς Κρήτης μὲ τὰ 40 τὰ δικά μας
— ἂν γίνουν καὶ αὐτὰ — καὶ τὸν θαυ-
μάσιον λιμένα τῆς Σούδας καὶ τοῦ
Ἡρακλείου μὲ τὸν λιμένα (;) τῆς Κε-
ρήνειας, ὅστις κατεβρόχθισεν 11 χιλ.
στερλινῶν καὶ τὸν τῆς Ἀμμοχώστου!

Εἶνε ἀλήθεια, ὅτι ἐλησμονήσαμεν
εἰς τὴν ἐπεροβαρῆ πλάστιγγα νὰ θέ-
σωμεν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῆς κωμαρωμένης
μας Κυβερνήσεως — πράγμα, ὅπερ δὲν
ἔχει ἡ ἰκρητὴ — τὴν ἐν σχεδίῳ προκυ-
μαίαν τῆς Λεμησσοῦ!!